

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی سماع موتی از دیدگاه محمدشفیع عثمانی و آیت الله جوادی آملی

محل انتشار:

پژوهشنامه کلام تطبیقی شیعه، دوره 4، شماره 7 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

محمدطیب بامری - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و قرآن و حدیث دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

سیدمحمدحسین موسوی - استادیار دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

ابراهیم نوری - دانشیار دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

در آیات قرآن سماع موتی، به معانی مختلفی به کار رفته است. در برخی از آیات منظور از سماع موتی شنیدن سخن زندگان توسط مردگان است؛ مانند آیاتی که به سخن گفتن حضرت صالح ع با قوم خود پس از هلاکشان و خطاب قرار گرفتن کشته شدگان جنگ بدر و احد توسط پیغمبر(ص) دلالت دارند. در بعضی از آیات سماع موتی از ایمان نیاوردن کافران و عدم پذیرش سخن حق از سوی آنان حکایت می کند. سلفیان با استناد به برخی آیات قرآن، مانند «وما انت بمسمع من فی القبور» (فاطر / ۲۲)؛ «لا تسمع الموتی» (نمل / ۸۰)؛ «ان تدعوهم لا یسمعوا دعاءکم» (فاطر / ۱۴) و ... منکر قدرت شنیداری مردگان شده اند. این دیدگاه پیامدهایی مانند انکار جایگاه توسل به پیامبران و اولیاء، زیارت قبور مسلمانان و شفاعت در پی دارد. از این رو ضروری است که آیات مختلف در این زمینه موردبررسی قرار گیرند. همه مفسران قرآن بر اساس ظاهر آیات قرآن، در مورد شهدا این اصل را می پذیرند و اختلاف در مورد سایر اموات می باشد که آیا سایر مردگان هم قدرت شنیداری دارند یا خیر؟ این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی به بررسی تطبیقی دیدگاه محمدشفیع عثمانی و آیت الله جوادی آملی در مسئله سماع موتی پرداخته است. یافته های پژوهش بیانگر آن است که اختلاف چندانی در مسئله سماع موتی بین این دو مفسر با اینکه از دو مکتب فکری متفاوت هستند، وجود ندارد؛ زیرا هر دو مفسر با استناد به آیات، سخنان پیامبر اسلام(ص) و سخنان حضرت صالح(ع) در این مسئله، شنیدن مردگان را تایید می کنند. علاوه بر این علامه جوادی آملی معتقد هستند شهدا از درجه زندگی برزخی بالاتری برخوردار هستند

کلمات کلیدی:

سماع موتی، شهدا، کفار، محمد شفیع عثمانی، جوادی آملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1975790>

